

EUROPSKI PARLAMENT

2014 - 2019

Odbor za zapošljavanje i socijalna pitanja

2014/2208(INI)

1.6.2015

MIŠLJENJE

Odbora za zapošljavanje i socijalna pitanja

upućeno Odboru za okoliš, javno zdravlje i sigurnost hrane

o učinkovitoj upotrebi resursa: prijelaz na cirkularnu ekonomiju
(2014/2208(INI))

Izvjestiteljica za mišljenje: Tiziana Beghin

PA_NonLeg

PRIJEDLOZI

Odbor za zapošljavanje i socijalna pitanja poziva Odbor za okoliš, javno zdravlje i sigurnost hrane da kao nadležni odbor u prijedlog rezolucije koji će usvojiti uključi sljedeće prijedloge:

1. žali zbog povlačenja zakonodavnog paketa o cirkularnoj ekonomiji, pomoću čijih se odredbi samo u sektoru gospodarenja otpadom u EU-u moglo otvoriti do 180 000 novih radnih mjesta te potiče Komisiju da do kraja 2015. predstavi novi uravnotežen prijedlog koji će biti barem jednako ambiciozan kao prvotni, popraćen temeljitom procjenom učinka i koji će biti usredotočen na to da se otpad u prvom redu ne stvara;
2. ističe činjenicu da je sektor usluga na području okoliša pokazao veliku otpornost čak i tijekom gospodarske krize te naglašava da dobro razvijena cirkularna ekonomija ima potencijal otvaranja milijuna novih radnih mjesta u cijeloj Europi koja nije moguće preseliti na drugu lokaciju, za koja su potrebne različite razine vještina, uz istovremeno poštovanje prava radnika i kolektivnih ugovora; ističe da za je ostvarenje njezinog punog potencijala potrebno osvijestiti društvo u pogledu ključne važnosti učinkovite upotrebe resursa; naglašava da vlade moraju zajamčiti jasan i integrirani politički pristup kako bi se poduprla ta promjena te da bi se trebale stvoriti prilike za stjecanje novih vještina koje su potrebne u cirkularnoj ekonomiji;
3. naglašava da će cirkularna ekonomija dovesti do održivog i uključivog rasta i imati trajne povoljne učinke na tržište rada te će omogućiti otvaranje kvalitetnih i održivih radnih mjesta i potaknuti inovacije; smatra da je istinska europska industrijska politika koja je utemeljena na gospodarskoj i ekološkoj održivosti i koja teži prevladavanju poslovnog modela „uzmi, proizvedi, potroši, baci” ključno postignuće;
4. inzistira na tome da cirkularna ekonomija stvara raspršena, necentralizirana radna mjesta, čime se podržavaju mala i srednja poduzeća, pomaže u rješavanju problema visoke nezaposlenosti u siromašnim regijama na koje je utjecala globalizacija i deindustrijalizacija, smanjuje nejednakost i postižu ciljevi kohezijske politike EU-a; naglašava važnost uloge lokalnih i regionalnih vlasti u planiranju tog razvoja i davanju potpore njemu;
5. prepoznaje važnu ulogu koju imaju društvena poduzeća, između ostalog i u poboljšanju mogućnosti zapošljavanja osoba koje su isključene s tržišta rada, na primjer u sektoru popravaka i ponovne upotrebe; vjeruje da je ekološki dizajn kojim se podržavaju popravci, ponovna upotreba i recikliranje sastavni dio cirkularne ekonomije;
6. ističe da aktivnosti cirkularne ekonomije ne podrazumijevaju intenzivnu upotrebu resursa; već su se one pokazale intenzivnijima u odnosu na tradicionalno gospodarstvo u pogledu iskorištavanja radne snage i zato imaju veliki potencijal za otvaranje radnih mjesta; poziva države članice da omoguće sveobuhvatnu zaštitu zdravlja zaposlenika na radu, posebno u sektorima u kojima se recikliraju proizvodi koji sadrže osobito opasne sastavne dijelove; primjećuje da bi te aktivnosti stoga trebale imati prednost pri europskim ulaganjima, posebno iz Europskog fonda za strateška ulaganja (EFSU);
7. vjeruje da se ulaganjem u odlagališta i spaljivanje otpada preusmjeravaju resursi koji bi se

mogli uložiti u aktivnosti kojima se stvaraju radna mjesta, kao što su sprječavanje nastanka otpada, ponovna upotreba, popravci i priprema za ponovno upotrebu; poziva Komisiju da zajamči da se financijska sredstva u okviru kohezijske politike EU-a usmjere na cirkularnu ekonomiju te da se ne dodijele odlagalištima ili za spaljivanje otpada;

8. vjeruje da je cirkularna ekonomija jedan od glavnih elemenata kojim će se ublažiti smanjenje broja kvalificiranih radnih mjesta i zanimanja srednje razine vještina te otvoriti trajna radna mjesta za koja je potrebna visoka stručna osposobljenost, na primjer u području istraživanja i razvoja te planiranja tijekom cijelog životnog ciklusa proizvoda;
9. naglašava da učinkovit prijelaz na cirkularnu ekonomiju uz brojne mogućnosti pronalaska posla zahtijeva predviđanje (tj. utvrđivanje nedostataka potrebnih vještina), proaktivno upravljanje transformacijama i dugoročno planiranje, također u kontekstu reindustrijalizacije, posebno u područjima koja su najviše pogođena gospodarskom krizom; stoga konstatira važnost obrazovanja, strukovnog osposobljavanja i prekvalifikacije radnika, posebno u sektorima koji su učinkoviti u upotrebi resursa, te važnost socijalnog dijaloga o planu za cirkularnu ekonomiju; poziva da se donesu mjere kojima će se poboljšati kvaliteta postojećih informacija, savjeta i uputa o zanimanjima i vještinama koje su potrebne da bi se iskoristile mogućnosti zapošljavanja koje nudi cirkularna ekonomija;
10. napominje da prijelaz na cirkularnu ekonomiju, unutarnja transformacija i redefinicija radnih mjesta mogu utjecati na sektore s visokim udjelom emisija; poziva slijedom toga države članice i Komisiju da surađuju sa socijalnim partnerima i izrade potrebne planove i odgovarajuće mehanizme solidarnosti (financijska potpora, financijski poticaji za poduzetničke inicijative i upotreba postojećih fondova EU-a za ponovno osposobljavanje i stjecanje višeg stupnja kvalifikacije) kako bi se ublažili štetni utjecaji prijelaza na sve uključene strane, posebno na određene kategorije radnika i socijalno osjetljive skupine;
11. snažno vjeruje da prijelaz na cirkularnu ekonomiju zahtijeva odlučno djelovanje i poticaje i država članica i Komisije; poziva države članice i Komisiju da uspostave dobar regulatorni okvir te odrede odgovarajuće politike za ponovnu upotrebu, popravke i pripremu za ponovnu upotrebu; potiče države članice da uvedu fiskalne poticaje za razvoj cirkularne ekonomije, kao što su prebacivanje poreznog opterećenja s rada i uvođenje različitih stopa PDV-a u skladu s hijerarhijom otpada, čime učinkovita upotreba resursa, recikliranje, renoviranje i ponovna upotreba postaju privlačniji te se doprinosi stvaranju rasta koji uključuje veliki broj radnih mjesta; naglašava da poduzete mjere ni u kojem slučaju ne smiju rezultirati smanjenjem razine socijalnog osiguranja zaposlenika te se njima moraju poštovati prava na socijalnu zaštitu radnika;
12. poziva države članice da promiču cirkularnu ekonomiju među lokalnim, regionalnim i općinskim vlastima koje predstavljaju najrelevantniju razinu na kojoj se povezane aktivnosti mogu dugotrajno provoditi;
13. ističe potrebu da se smanji administrativno opterećenje za poduzeća, posebno za mala i srednja poduzeća te mikropoduzeća, koja čine 99 % poduzeća u Uniji i stvaraju više od 85 % radnih mjesta na kontinentu, zadržavajući pritom ista socijalna prava za radnike; podsjeća da, kao dio proaktivnog pristupa, porezni poticaji i veća dostupnost kredita za poduzeća u tom sektoru mogu biti važne poluge;

14. ističe da bi prijelaz na održivu i cirkularnu ekonomiju trebao obuhvaćati ambiciozne ciljeve na području okoliša i jake socijalne zahtjeve, uključujući promicanje dostojnog rada te zdravih i sigurnih radnih uvjeta (jamstvo da radnici nisu izloženi štetnim tvarima na radnom mjestu);
15. podsjeća na važnost pojednostavljenja obveza izvješćivanja za države članice, uključujući racionalizaciju metoda izračuna za ciljeve povezane s komunalnim otpadom, otpadom na odlagalištima i ambalažnim otpadom;
16. poziva Komisiju da zajamči da se socijalna pitanja i pitanja okoliša uzmu u obzir u postupcima javne nabave, što je ključno za promicanje održivog razvoja i prijelaza na cirkularnu ekonomiju;
17. poziva razne subjekte da sklope javno-privatna partnerstva kako bi se optimiziralo uspostavljanje cirkularne ekonomije na nekoliko područja;
18. podsjeća da je gospodarenje opasnim otpadom na odgovarajući način i dalje problematično, posebno za zdravlje i sigurnost radnika; pozdravlja u tom kontekstu želju da se poboljša vođenje evidencije i sljedivost uspostavom registara za opasni otpad i utvrđivanjem kapaciteta i problema u sustavima gospodarenja država članica; poziva države članice i Komisiju da uvedu sve potrebne instrumente kako bi se zaštitili radnici koji dolaze u kontakt s opasnim tvarima.

REZULTAT KONAČNOG GLASOVANJA U ODBORU

Datum usvajanja	28.5.2015
Rezultat konačnog glasanja	+: 50 -: 0 0: 0
Zastupnici nazočni na konačnom glasanju	Laura Agea, Guillaume Balas, Brando Benifei, David Casa, Ole Christensen, Agnes Jongerius, Jan Keller, Agnieszka Kozłowska-Rajewicz, Zdzisław Krasnodębski, Jean Lambert, Jérôme Lavrilleux, Patrick Le Hyaric, Jeroen Lenaers, Verónica Lope Fontagné, Javi López, Thomas Mann, Dominique Martin, Anthea McIntyre, Joëlle Mélin, Elisabeth Morin-Chartier, Emilian Pavel, Georgi Pirinski, Terry Reintke, Claude Rolin, Anne Sander, Sven Schulze, Siôn Simon, Jutta Steinruck, Yana Toom, Ulrike Trebesius, Marita Ulvskog, Tatjana Ždanoka, Jana Žitňanská, Inês Cristina Zuber
Zamjenici nazočni na konačnom glasanju	Amjad Bashir, Heinz K. Becker, Lynn Boylan, Mercedes Bresso, Deirdre Clune, Tania González Peñas, Eduard Kukan, Edouard Martin, Evelyn Regner, Csaba Sógor
Zamjenici nazočni na konačnom glasanju prema čl. 200. st. 2.	Marco Affronte, Andor Deli, Norica Nicolai, Urmas Paet, Pavel Telička, Marco Zanni